

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції



ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 1

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 1. – 772 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

Kuzmin Eduard

TOWARDS THE DESIGN OF A SYSTEM OF PUNISHMENTS IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW	233
---	-----

Мануйлова Катерина Вікторівна

ЮРИСДИКЦІЙНІ ТА НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ НЕПОВНОЛІТНІХ У КОНТЕКСТІ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	235
---	-----

Цибульська Ольга Юрійвна

ЩОДО ПИТАННЯ НЕДОТРИМАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ЧЕРЕЗ РЕЛІГІЙНІ ПЕРЕКОНАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	238
--	-----

Войтович Павло Петрович

ПРАВО НА УЧАСТЬ ЯК ШЛЯХ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ.	241
---	-----

Hryb Anna

INTERNATIONAL PROTECTION OF HUMAN RIGHTS IN THE INFORMATION SOCIETY	244
---	-----

Плотніков Олексій Вікторович

УХВАЛЕННЯ КОНВЕНЦІЇ ПРО ДЕЯКІ ВИДИ ЗВИЧАЙНОЇ ЗБРОЇ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ КРОК В ФОРМУВАННІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБМЕЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ ОЗБРОЄНЬ В БОЙОВИХ ДІЯХ.	247
--	-----

Федорова Тетяна Сергіївна

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО У СУЧАСНИХ ВИКЛИКАХ УКРАЇНИ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	250
--	-----

Hrebeniuk Dmytro

THE DISCUSSION AROUND THE DEFINITION OF «EUROCRIME»	252
---	-----

Бірюков Руслан Миколайович

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОТОКОЛІВ ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ЄВРОПОЛ	255
---	-----

Бондарюк Ольга Олегівна

ПРОБЛЕМАТИКА В ПРОЦЕДУРІ ПОВЕРНЕННЯ ВИКРАДЕНИХ ДІТЕЙ НА ПОСТІЙНЕ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ	258
---	-----

Галат Владислав Ігорович

ВПЛИВ ВІЙНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	262
---	-----

Жакун Маргарита Юріївна

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ: СИНЕРГІЯ ВОЄННОЇ ДИПЛОМАТІЇ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ	265
---	-----

Івахненко Єлизавета Олександрівна

ДО ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ СУТНОСТІ ДЕФІНІЦІЇ КІБЕРПРОСТОРУ ТА МІЖНАРОДНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ	269
--	-----

Марченко Дмитро Вікторович

ЕЛЕКТРОННІ ДОГОВОРИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ: КОЛІЗІЙНІ ПИТАННЯ ФОРМИ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ	271
--	-----

Омельченко Іван Ігорович

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	274
---	-----

Островерхий Олександр Олександрович

МЕХАНІЗМИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИН АГРЕСІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.	279
---	-----

Раздорожний Герман Юрійович

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ АДВОКАТІВ	281
---	-----

Редченко Ярослав Олександрович

ЕМІСІЯ ТА ОБІГ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ: ПОРІВНЯННЯ МІСА ТА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ...	284
---	-----

5. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199?find=1&text=права+дітей#Text

6. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588?find=1&text=засудження+осіб+які+не+досягли+18+віку#Text

Ключові слова: права людини, міжнародні механізми, Міжнародний кримінальний суд, збройні конфлікти, неповнолітні, захист прав дітей.

Keywords: human rights, international mechanisms, International Criminal Court, armed conflicts, minors, protection of children's rights.

Цибульська Ольга Юріївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного та європейського права, кандидат юридичних наук, доцент*

ЩОДО ПИТАННЯ НЕДОТРИМАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ЧЕРЕЗ РЕЛІГІЙНІ ПЕРЕКОНАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

В продовження теми цифровізації адвокатської діяльності, висвітленої в 2024 р. в межах наукових тез під назвою «Щодо питання діджиталізації адвокатської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції» [1], доцільним є відзначити, що цифровізація набуває таких тенденцій, які не можна назвати позитивними для адвокатів, які відносять себе за віросповіданням до християн Східного обряду.

Так, ухвалою КЦС ВС від 12 березня 2025 року залишено без руху касаційну скаргу адвоката ____ ..., в інтересах ____... на постанову Одеського апеляційного суду від 28.11.2024 р. по справі № 523/14982/23 та встановлено можливість надати суду касаційну скаргу з усуненими недоліками протягом 10 днів з дня її отримання. Серед недоліків було відзначено, що подано необґрунтовану заяву про неможливість адвокатом мати особистий кабінет в електронному судочинстві на підставі релігійних переконань [2].

Доцільним є відзначити, що абз. 3 ч. 6 ст. 14 ЦПК України містить норму, згідно з якою реєстрація електронного кабінету у Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі для адвокатів є обов'язковою. Зазначені вимоги не застосовуються за умови, якщо адвокат заявив про такі обставини одночасно із поданням відповідного документа шляхом подання окремої обґрунтованої письмової заяви» [3].

КЦС ВС в ухвалі від 12 березня 2025 року по справі № 523/14982/23, в свою чергу, зазначив, що заява є необґрунтованою, разом із тим не зазначив, які об-

ставини для цього є обґрунтуванням. В свою чергу, зазначення конкретних обставин, що можуть бути такими доказами є неможливим, адже законодавство не містить переліку доказів, що, на думку суду, можуть бути обґрунтуванням таких вимог.

Разом із тим, доцільним є відзначити, що відповідно до ч. 2 Закону України № 3200-IX від 29.06.2023 р. електронний кабінет – це персональний кабінет (веб-сервіс чи інший користувацький інтерфейс) [4]. Так, у веб-додатку це зазвичай набір API [5]. В свою чергу, API Endpoint – це URL-адреса [6]. А URL-кодування – механізм для кодування інформації в уніфікованому ідентифікаторі ресурсів (URI), який використовується для кодування певних символів у вигляді %xx, де x – цифра [7].

Також, доцільним є відзначити позицію священослужителів, зокрема, ченців Свято-Троїцького скиту (Грузія/Тбілісі), на дуку яких «реалізуючись через людей, релігія сатани оформилася в релігію «життєву» – про яку сказав Господь: «... відійди від Мене... думаєш не про те, що Боже, а про людське» (Мф. 16:23). При цьому прийняття особистого цифрового ідентифікатора є свого роду «хрещенням» у цю релігію – переходом з числа «оголошених» у ряди членів «нового світового порядку» – «раю на землі» [8].

З урахуванням зазначеного, доцільним є заявити, що позиція КЦС ВС, викладена в ухвалі від 12 березня 2025 року по справі № 523/14982/23, щодо необґрунтування позиції адвокатом _____, відносно неможливості мати електронний кабінет є такою, що суперечить:

- нормам міжнародного права, а саме: преамбулі, ч. 1 ст. 6, ч.ч. 1-2 ст. 9 Європейської конвенції з прав людини 1950 р. [9], ст. 2, ст. 7 Загальної декларації прав людини 1948 р. [10];
- нормам національного законодавства (ст. 3, ч. 2 ст. 8, ч. 1 ст. 9, ч.1 ст. 35, ч.1 т 55 Конституції України [11], Рішенню Конституційного Суду України у справі № 9-зп/1997 [12], ч. 2 Закону України № 3200-IX від 29.06.2023 р., абз. 3 ч. 6 ст. 14 ЦПК України).

Зазнаєне вище свідить, що в діях суду є присутнім характер дискримінації за релігійними переконаннями, що позбавляє можливості доступу до правосуддя. А це, в свою чергу, є підтавою в подальшому для звернення за захистом до ЄСПЛ, що обов'язково буде доліджено в окремих наукових працях.

Список використаних джерел:

1. Цибульська О. Ю. Щодо питання діджиталізації адвокатської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції. *Вступ України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу* : зб. матеріалів міжнародного круглого столу. (м. Одеса, 5 березня 2024 р.). Одеса, 2024. С. 69–72.
2. Ухвала КЦС ВС від 12.03.2025 р. по справі № 523/14982/23. *Єдиний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/125876238> (дата звернення: 04.04.2024).

3. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV : станом на 09.04.2025. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#n6136> (дата звернення: 16.04.2025).

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або її окремій підсистемі (модулі), що забезпечує обмін документами : Закон України від 29.06.2023 р. № 3200-IX : станом на 29.06.2023. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3200-20> (дата звернення: 16.04.2025).

5. Повний посібник по Yii URL: <https://yiiframework.com.ua/uk/doc/guide/> (дата звернення: 16.04.2025).

6. Як працює API Endpoint? URL: <https://foxminded.ua/api-endpoint/> (дата звернення: 16.04.2025).

7. Відсоткове кодування URL: https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Відсоткове_кодування (дата звернення: 16.04.2025).

8. Кавказькі пустинножителі – про суть гріха прийняття цифрових ідентифікаторів URL: <https://religions.unian.ua/orthodoxy/715823-kavkazki-pustinojiteli-pro-sut-griha-priynyatty-tsifrovih-identifikatoriv.html> (дата звернення: 16.04.2025).

9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини): Міжнародний документ від 04.11.1950 № 995_004: станом на 01.08.2021 *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 16.04.2025).

10. Загальна декларація прав людини : Міжнародний документ від 10.12.1948 р. № 995_015: поточна редакція. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 16.04.2025).

11. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 01.01.2020. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 16.04.2025).

12. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадян Проценко Раїси Миколаївни, Ярошенко Поліни Петрівни та інших громадян щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України: справа за зверненнями жителів міста Жовті Води від 25 грудня 1997 року № 9-зп/1997. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-97#Text> (дата звернення: 16.04.2025).

Ключові слова: міжнародне право, право на судовий захист, цифровізація адвокатської діяльності в Україні, релігійні переконання.

Keywords: international law, right to judicial protection, digitalization of legal profession in Ukraine, religious beliefs.